

Ympäristölautakunnan valitseminen

KHALL 12.05.2025

136/00.00.01.00/2025

Kuntalain (410/2015) 30 §:n mukaan kunnassa on oltava valtuuston lisäksi kunnanhallitus ja tarkastuslautakunta. Valtuusto voi lisäksi asettaa mm. kunnanhallituksen alaisena toimivia lautakuntia hoitamaan pysyväisluonteisia tehtäviä.

Tammelan hallintosäännön 10 §:n mukaan ympäristölautakunnassa on 7 jäsentä. Valtuusto valitsee lautakuntien jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Hallintosäännön 30 §:n mukaisesti ympäristölautakunnan tehtäväalueena ovat

- 1) Maankäytön suunnittelu
- 2) Rakennusvalvonta
- 3) Ympäristöasiat
- 4) Maa-ainesasiat

Vaalikelpoisuus lautakuntaan

Kuntalain 74 §:n mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Virkavapaalla tai työlomalla oleva henkilö on edelleen palvelussuhteessa kuntaan, joten virkavapaus tai työloma ei tee henkilöstä vaalikelpoista. Kuntalain 78 §:n mukaan väliaikainen, enintään kuuden kuukauden palvelussuhde ei aiheuta vaalikelpoisuuden menetystä. Palvelussuhteen aikana asianomainen henkilö ei kuitenkaan voi hoitaa luottamustointaan. Sillä, onko palvelussuhde päävirka, sivuvirka tai osa-aikainen toimi, ei ole merkitystä. Jos palvelussuhde on luonteeltaan pysyvä, henkilö ei ole vaalikelpoinen.

Jäsenten valinta ja toimikausi

Kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan ja muiden lautakuntien

jäsenet valitaan kesäkuussa pidettävässä valtuuston kokouksessa. Lähtökohta on se, että toimielimen toimikausi on sama kuin valtuuston toimikausi. Valtuusto voi kuitenkin päättää lyhyemmästä toimikaudesta. Toimielimen puheenjohtajiston toimikausi on sama kuin toimielimen toimikausi.

Suostumus luottamustoimeen

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Vapaamuotoinen suostumus on kysyttävä ennen kuin vaali toimitetaan.

Tasa-arvolain soveltaminen

Toimielimiä valittaessa on huomioitava tasa-arvolain säännökset. Tasa-arvolain (609/1986) 4 a §:n 1 momentin mukaan toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisestä syystä muuta johdu. Vaatimuksen toteutumista laskettaessa on syytä ensin laskea, kuinka paljon 40 % on toimielimen jäsenmäärästä. Jos luvuksi tulee murtoluku, se on korotettava ylempään kokonaislukuun, joka osoittaa naisten tai miesten vähimmäismäärän toimielimessä.

Sukupuolikiintiö koskee kaikkia kunnan toimielimiä lukuun ottamatta valtuustoja, jotka valitaan yleisillä vaaleilla. Kunnan toimielimiä ovat kuntalain 30 §:n mukaan valtuuston lisäksi kunnanhallitus ja sen jaostot, lautakunnat tai valiokunnat ja niiden jaostot, johtokunnat ja niiden jaostot sekä toimikunnat.

Lain mukaan sukupuolikiintiön on toteuduttava valintatilanteessa varsinaisten jäsenten ja varajäsenten osalta erikseen. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Kokoustilanteessa toimielin saattaa tilapäisesti toimia kokoonpanossa, joka ei vastaa tasa-arvolain vaatimuksia. Tällä ei kuitenkaan ole vaikutusta toimielimen päätösten laillisuuteen. Myöskään puheenjohtajistoa kiintiö ei erikseen koske.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, p. 040 809 5455

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että valtuusto

- 1) valitsee ympäristölautakuntaan 7 jäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet,
- 2) valitsee ympäristölautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä
- 3) päättää, että ympäristölautakunta valitaan valtuustokaudeksi 2025—2029.

Päätös: